

Лариса Максимчук

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов,

Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

<https://orcid.org/0000-0001-8691-8100>

maksymtschuk@ukr.net

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається професійно-аналітична компетентність як складова професійної компетентності майбутнього фахівця при вивченні іноземної мови.

Підвищенням вимог до професійної підготовки фахівців, сучасні тенденції розвитку освіти в напрямі самостійної пізнавальної діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу, потреба в інформатизації навчального процесу, формування аналітичних якостей майбутніх фахівців різних напрямів підготовки та вільне володіння іноземною мовою для опрацювання іншомовної інформації зумовлює необхідність розвитку інформаційно-аналітичних компетенцій під час вивчення іноземної мови. Поняття «інформаційно-аналітична компетентність» як науково-педагогічна категорія набула особливої актуальності у зв'язку з формуванням сучасного інформаційного суспільства. Вивчення наукових джерел свідчать про відсутність серед дослідників єдиного погляду на поняття «інформаційно-аналітична компетентність». Залежно від характеристик професійної діяльності фахівців різних професій, перевага надається інформаційній або аналітичній компетентності. Інформаційно-аналітична компетентність майбутнього фахівця під час вивчення іноземної мови як складова професійної компетентності відображає готовність і здатність майбутніх фахівців застосовувати інформаційно-аналітичні знання, вміння, навички у сукупності з їх особистісними якостями під час роботи з іншомовною інформацією різних видів, знання норм інформаційної іншомовної культури, вміння відібрати та опрацювати іншомовну інформацію, класифікувати та систематизувати інформацію іноземною мовою, вміння використовувати та презентувати отриману іншомовну інформацію в подальшій професійній діяльності, а також здатність до самостійного удосконалення професійно-аналітичних здібностей рівня володіння іноземною мовою.

Невід'ємною частиною професійної компетентності майбутнього фахівця незалежно від напрямку підготовки є вільне володіння комунікативними навичками для роботи в міжнародному середовищі, здійснення ефективної комунікативної взаємодії іноземною мовою, підготовка різної документації на основі іншомовних джерел інформації, здатність аналізувати зарубіжні автентичні наукові дослідження з метою використання їх результатів у конкретних ситуаціях професійної діяльності. Результати аналізу сучасної вітчизняної та зарубіжної літератури дали змогу встановити, що проблема формування інформаційно-аналітичної компетентності для опрацювання інформації іноземною мовою у фахівців різних напрямів підготовки є актуальною. На формування інформаційно-аналітичної компетентності фахівців впливають потенційні можливості іноземної мови, специфіка освітнього процесу підготовки студентів різних напрямів навчання.

Ключові слова: інформаційно-аналітична компетентність; професійна компетентність; іншомовна інформація; іноземна мова; напрями підготовки; майбутній фахівець, ЗВО.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Динамічна інтеграція України в європейське співтовариство, розширення міжнародних контактів, упровадження нових стандартів у вітчизняну систему вищої освіти зумовлюють зміну вимог до якості професійної підготовки майбутніх фахівців різних напрямів підготовки. Перед нинішню педагогічною наукою постає питання необхідності більш продуманої оцінки та переоцінки існуючих стратегій організації навчального процесу, і вибору більш сучасної системи професійної підготовки студентів, в основі якої поступовий перехід від «виховання громадянина певної країни до виховання громадянина світу» [4].

Не можна залишити поза увагою той факт, що більшість науковців наголошують на необхідності цілеспрямованого формування іншомовної, комунікативної, аналітичної компетентностей, як складових професійної компетентності у професійній підготовці майбутніх фахівців. Підвищенням вимог до професійної підготовки фахівців, сучасні тенденції розвитку освіти в напрямі самостійної пізнавальної діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу, потреба в інформатизації навчального процесу, формування аналітичних якостей майбутніх фахівців та вільне володіння іноземною мовою для опрацювання іншомовної інформації зумовлює необхідність розвитку інформаційно-аналітичних компетенцій під час вивчення іноземної мови.

Визнання Україною вимог Болонського процесу передбачає створення передумов прозорості системи вищої освіти для світового ринку освітніх послуг, а також порівнюваності й зіставності з іншими освітніми системами. Відповідність рівня компетентності сучасного фахівця професійним стандартам глобалізованого ринку праці, забезпечення мобільності трудових ресурсів і студентів обумовили необхідність розробки нового покоління галузевих стандартів вищої освіти, призначених для формування фахівців нової якості. Зміна парадигми вищої освіти має на меті перенесення акцентів з організації навчального процесу на його кінцевий результат. Таким результатом має стати компетентність.

Інформаційно-аналітична компетентність майбутнього фахівця, як складова професійної компетентності, яка відображає готовність і здатність здобувачів вищої освіти застосовувати інформаційно-аналітичні знання, вміння, навички у сукупності з їх особистісними якостями під час роботи з інформацією різних видів і форм представлення, а також здатність проводити пошук, оцінювання, збереження, аналіз, оформлення й передачу важливої інформації з метою отримання якісно нового знання для прийняття відповідальних рішень у професійній діяльності.

Іноземна мова та інформаційно-аналітичні здібності фахівця будь-якого напрямку підготовки (як складові професійної компетентності), абсолютна інформатизація суспільства та перехід сучасної освіти в епоху змін до стандартів європейської системи освіти вимагає від вітчизняних закладів вищої освіти абсолютно сформованого професійного фахівця, який не лише здатний виконувати свої професійні функції, не просто вільно володіє іноземною мовою, а здатний проводити інформаційно-аналітичну професійну діяльність іноземною мовою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі визначення поняття «компетентність» присвячено низку робіт сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких О. Пометун, А. Садохін, А. Хуторський, Л. Черній [4; 7; 9] та ін. Їх погляди на сутність компетентності можна з певною долею умовності згрупувати навколо декількох основних ідей: у багатьох наукових працях терміни компетенція/компетентність вважаються рівноцінними і вживаються як синоніми. Деякі вчені розглядають компетентність як оцінну категорію, що складається із низки компетенцій, але не ототожнюється з ними [3]; інші переконані, що компетентність виступає в якості інтегрального показника, що обумовлюється професійною діяльністю і досвідом роботи за фахом. Вітчизняні учені (О. Бескровний, Н. Гайсинюк, Н. Зінчук, Н. Лобач, Л. Петренко, І. Савченко, В. Ягупов та ін.) вивчають проблему формування інформаційно-аналітичної в контексті підготовки фахівців у системі професійної технічної освіти [2; 6; 11].

Як зазначає Н. Костенко [3], без володіння іноземними мовами майбутньому фахівцю неможливо реалізувати свою соціальну та професійну мобільність. Розділяє думку автора і Т. Северіна, яка у своєму дослідженні доводить, що «вільне спілкування іноземною мовою забезпечує можливості для створення ділових, професійних і культурних контактів, залучає студентів до світової культури, сприяє підвищенню загального культурно-професійного рівня розвитку особистості». Погоджуємося, що високий рівень компетентності з іноземної мови необхідний не тільки студентам-філологам, а й фахівцям інших спеціальностей. [8]

Результати аналізу наукових досліджень свідчать, що вітчизняні вчені та дослідники країн близького зарубіжжя розглядають окремі аспекти необхідності формування інформаційної та аналітичної компетентностей під час вивчення іноземної мови фахівців різних напрямів підготовки.

Метою статті є показати необхідність формування інформаційно-аналітичної компетентності при вивченні іноземної мови під час навчання майбутнього фахівця у ЗВО, відображатиме готовність і здатність здобувачів вищої освіти застосовувати інформаційно-аналітичні знання, вміння, навички у сукупності з їх знаннями іноземної мови під час роботи з іншомовною інформацією різних видів і форм представлення у майбутній професійній діяльності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Засвоєння іноземної мови на засадах компетентнісного підходу дозволяє забезпечити розвиток інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього фахівця, критичного мислення, його цінностей, мотивів та намірів з урахуванням природних особливостей. Компетентнісний підхід, покладений в основу нової версії галузевих стандартів вищої освіти України зумовив перехід від традиційних акцентів формування фахівця («знання → вміння → навички»), спрямованих на репродуктивний автоматизм, до більш сучасних (професіоналізм → продуктивність → інноваційність), націлених на результативність, конструктивність, прагматизм і динамізм. Для кожної

особистості це означає максимальне використання можливостей для досягнення дієздатності, конкурентоспроможності, значущості через ефективну взаємодію і налагодження зв'язків у будь-якому середовищі. Однак країна знаходиться на початку складного шляху модернізації вищої освіти в аналітично-інформаційній сфері.

Здійснивши аналіз визначень, поданих у тлумачних словниках та інших англомовних джерелах погоджуємося з тим, що поняття «компетенція» і «компетентність» не належать до одного синонімічного ряду. «Компетенція» характеризує повноваження організації чи посади конкретного працівника і є сукупністю прав та повноважень, якими наділений конкретний орган або посадова особа відповідно до чинного законодавства і нормативних актів, статутів, положень, угод, договорів тощо. «Компетентність» відноситься до сфери дієздатності особистості, яка досягається в результаті учіння і соціалізації. Таким чином, поняття «компетентність» і «компетенція» взаємопов'язані, але не тотожні.

Тому надалі будемо послуговуватися уточненим визначенням компетентності. Це комплексний особистісний ресурс, який є продуктом навчання/учіння і соціалізації, показником освіченості, запорукою дієздатності і конкурентоспроможності особистості. Звідки випливає, що компетентна особа – це людина, дієздатна у своїй професійній групі/команді/соціумі, конкурентоспроможна на зарубіжному ринку праці, яка гідно представляє свою організаційну структуру/державу, з якою рахуються і поважають.

Слід зазначити, що практично в кожному навчальному закладі проводяться окремі дослідження, які стосуються виявлення оптимальних технологій ефективності професійної готовності майбутніх фахівців до майбутньої професійної діяльності. Знання іноземної мови, є одним із факторів, що впливає на конкурентну здатність майбутнього фахівця на ринку праці, а здатність аналітично мислити та професійно опрацьовувати будь-яку інформацію іноземною мовою, є тими базовими компетенціями які необхідно сформувати у студента ще під час навчання у ЗВО, адже інформативність,

аналітичність та мовознавство – це запорука майбутньої успішної професійної діяльності.

Невід’ємною частиною професійної компетентності майбутніх фахівців має бути вільне володіння комунікативними навичками для роботи в іншомовному середовищі, здійснення ефективної комунікативної взаємодії іноземною мовою (у тому числі – міжкультурної), аналіз та опрацювання різного типу документації на основі іншомовних джерел інформації. Сучасний фахівець для того щоб бути компетентним має поєднувати загальну ерудицію із знаннями конкретної галузі діяльності, уміти виділити стратегічні питання, встановлювати взаєморозуміння та взаємодію з окремими людьми та конкретною соціальною групою з іншомовного середовища, тобто володіти культурою комунікативної діяльності та мати сформовану іншомовну компетентність.

До компонентів іншомовної компетентності відносять наступні компетенції: лінгвістична, мовленнєва, соціокультурна, комунікативна, прагматична, інформаційна, аналітична, самоосвітня тощо. [9]

Основними формами професійної діяльності з використанням іноземної мови для випускників закладу вищої освіти є:

інформаційно-аналітична робота з різноманітними джерелами професійно-значущої інформації;

самостійна робота над удосконаленням рівня володіння іноземною мовою;

встановлення контактів із іншою людиною, керування ситуацією взаємодії з нею, культура мовлення, експресивні уміння, перцептивно-рефлексивні уміння, які забезпечують можливість пізнання внутрішнього світу партнера спілкування та саморозуміння;

готовність вступати іноземцем в діалог, розвинуті емпатія та рефлексія, високий рівень ідентифікації з виконуваними професійними та соціальними ролями;

– знання національно-культурних особливостей соціальної та мовленнєвої поведінки, звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури країни носіїв мови.

Вище зазначені форми професійної діяльності сучасного фахівця в іншомовному середовищі зумовлюють розвиток аналітичної, інформаційної та іншомовної компетентностей. Сучасний фахівець повинен володіти здатністю адаптуватись до швидкоплинних змін у функціонуванні сфери міжнародних комунікацій, бути гнучким та мати високу продуктивність; володіти необхідним для здійснення фахової діяльності рівнем іншомовної підготовки, мати практичний досвід іншомовної діяльності та володіти професійно-спрямованою іншомовною підготовкою.

Поняття «інформаційно-аналітична компетентність» як науково-педагогічна категорія набула особливої актуальності у зв'язку з формуванням сучасного інформаційного суспільства. Вивчення наукових джерел свідчать про відсутність серед дослідників єдиного погляду на поняття «інформаційно-аналітична компетентність». Залежно від характеристик професійної діяльності фахівців різних професій, перевага надається інформаційній або аналітичній компетентності. На сьогодні існують три варіанти позиції, в яких вивчається інформаційно і аналітична компоненти стосовно один одного. Багатоаспектність поняття інформаційної компетентності науковці пов'язують з феноменом інформаційного суспільства, технологічною революцією, поширенням інформаційно-комунікаційних технологій [10]. Інформаційний і аналітичний компоненти підготовки розглядаються як самостійні компетентності. У своєму дослідженні В. Ягупов визначає поняття «інформаційно-аналітична компетентність» як інформаційно-аналітичні знання, навички, уміння, здатності, професійно-важливі якості, особистий досвід у сфері пошуку, оцінювання, використання, збереження, аналізу, оформлення та передачі інформації за допомогою різних засобів, методів і форм управлінської діяльності в ПТНЗ, що дозволяє оперативно орієнтуватися в інформаційному просторі ПТНЗ, приймати участь у його формуванні, а також успішно

реалізовувати інформаційно-аналітичну функцію як суб'єкта управління в системі ПТО [11].

Між інформаційною і аналітичною компетентностями існує взаємозв'язок, оскільки елементи аналітичної компетентності виявляються в інформаційній компетентності і відображаються в умінні аналізувати інформацію.

Ми будемо розуміти інформаційно-аналітичну компетентність майбутнього фахівця під час вивчення іноземної мови як складову його професійної компетентності, яка відображає готовність і здатність майбутніх фахівців застосовувати інформаційно-аналітичні знання, вміння, навички у сукупності з їх особистісними якостями під час роботи з іншомовною інформацією різних видів, знання норм інформаційної культури, вміння відібрати та опрацювати іншомовну інформацію, вміння класифікувати та систематизувати інформацію іноземною мовою, вміння використовувати та презентувати отриману іншомовну інформацію в подальшій професійній діяльності, а також здатність до самостійного удосконалення професійно-аналітичних здібностей рівня володіння іноземною мовою.

Нині питання професійного спрямування іншомовної майбутніх фахівців, є інструментом не тільки отримання професійної інформації, а й розширення професійно-світоглядних уявлень, поглиблення фахових знань. Потреба оволодіння фаховою іноземною лексикою в усіх галузях суспільства та вільне спілкування іноземною мовою забезпечує їм широкі професійні горизонти, розширюючи можливості для налагодження ділових, культурних та професійних контактів, дозволяє здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію, підвищує загальний рівень особистісного та професійного розвитку. Як засвідчує практика, для майбутніх фахівців іноземна мова є одним із основних складників професійної підготовки, тому її викладання вимагає особливого підходу.

Місце іноземних мов у системі професійної освіти визначається тим впливом, який вони можуть справляти на процес формування особистості.

Проблемі навчання іноземної мови в вищих закладах освіти присвячено чимало робіт. Багато авторів розглядають питання створення системи навчання іноземних мов в умовах закладів вищої освіти. Вивчення іноземної мови у закладі вищої освіти є складним багатоступеневим процесом, який залежить переважно від особистісних, соціально-психологічних, індивідуальних та професійно важливих якостей майбутнього фахівця.

Майбутній фахівець окрім оволодінням базових професійних компетенцій має здійснювати усні контакти в ситуаціях іншомовного професійного спілкування, застосовуючи при цьому лексико-граматичний мінімум у конкретній галузі під час усних ділових контактів із використанням прийомів і методів усного спілкування і відповідних комунікативних методів; підтримувати письмові контакти в ситуаціях професійного спілкування, використовуючи лексико-граматичний мінімум у конкретній галузі та іншомовні (друковані, електронні) джерела, володіти письмовим спілкуванням та відповідним оформленням ділової документації, проводити інформаційно-аналітичну обробку різноманітних іншомовних джерел соціально-економічної, політичної та іншої професійно-значущої інформації.

Іноземна мова в системі професійної підготовки посідає одне з чільних місць серед інших навчальних предметів, оскільки мовна компетенція і стратегія необхідні в певних ситуаціях, в яких майбутній фахівець може опинитися. Адже робота на професійному рівні потребує постійного вдосконалення майстерності, поповнення професійних знань, розширення професійного кругозору. Іншомовна підготовка майбутніх фахівців має забезпечувати гармонійну взаємодію майбутнього фахівця із глобалізованим інформаційно-технологічним суспільством, має відповідати культурологічному та комунікативному підходам, і включати в себе комплекс навчальних, пізнавальних, розвиваючих, виховних функцій та охоплює сформовані уміння підбирати й використовувати необхідні лексичні одиниці для формулювання своїх думок, розуміння мовлення іншої особи сфери іншомовної комунікації.

Від фахівців вимагається наявності не лише загального, а й фахового словникового запасу та знання граматики і основних типів мовленнєвої взаємодії та мовних реєстрів. Важливими також є знання соціальних традицій, культурний аспект і різноманітність мовлення, інформаційно-аналітична грамотність. Будь який фахівець на сьогоднішній день має вміти як державною, так і іноземною мовами:

вільно володіти різними прийомами пошуку інформації з будь-яких іншомовних джерел за найкоротший час у межах навчальної та поза навчальної діяльності, у нього не виникає труднощів під час роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями;

уміти працювати із різними джерелами інформації, швидко оцінювати якість та достовірність отриманої інформації, володіє навичками аналізувати, порівнювати, структурувати, анотувати та реферувати інформацію

усвідомлювати потребу в особистісно-значущій інформації, адекватно оцінювати результати своєї діяльності, помічати помилки в роботі і прагнути їх виправити; як сформована потреба в постійному підвищенні рівня інформаційно-аналітичної компетентності.

Для успішного оволодіння іноземною мовою викладачам практикам з іноземної мови необхідно перш за все використання інформаційних технологій як засобу створення інформаційного середовища у іншомовній підготовці майбутніх фахівців. Вважаємо, у практичній площині до вагомих здобутків в іншомовній підготовці студентів слід віднести:

збільшення кількості годин на вивчення іноземної мови із використанням інтерактивних форм і методів навчання: творчі проекти, дискусія, «мозковий штурм», круглий стіл, рольова гра тощо;

удосконалення матеріально-технічної бази (використання мультимедіа, мережових технологій, серед яких пріоритетними є технології і сервіси Інтернет, оскільки вони стали доступними інформаційними провідниками і засобом обміну думками);

запровадження обов'язкового складання іспиту з іноземної мови на рівень незалежного користувача (B2) або видачу сертифікату ACERT (Академічний сертифікат про володіння іноземною мовою на певному рівні).

Як варіант, можна посилити введенням навчальні плани курсу інтенсивного навчання іноземної мови на старших курсах. Метою розробленого курсу є не тільки збереження і підтримка базового рівня, але і його розширення і поглиблення, відповідно до специфіки майбутньої професійної діяльності і вимог програми стосовно рівня володіння іноземною мовою.

Вище зазначені чинники можуть бути імплементовані в освітній процес вітчизняних ЗВО, що дозволить забезпечити професійне спрямування іншомовної підготовки майбутніх фахівців із можливістю інформаційно-аналітичної діяльності в подальшому.

Нині іншомовна підготовка майбутніх фахівців у ЗВО є надзвичайно вагомою. Відтак високий рівень професійної спрямованості іншомовної підготовки майбутніх фахівців сприятиме впровадженню нових освітніх стандартів у поєднанні з європейським та світовим досвідом, що є вагомим підґрунтям для інтеграції української системи вищої освіти до загального європейського простору та відкриє нові можливості для співробітництва з різними країнами. Тобто професійне спрямування іншомовної підготовки дозволяє студентам здобути під час навчання у ЗВО нові прогресивні знання, розширює спектр спілкування з колегами з інших країн та дає можливості вільної інтеграції в світовий освітній простір.

Професійна компетентність набута при навчанні у ЗВО ще більше активізує пізнавальну, інтелектуальну, соціальну активність та розвиток особистості, що виявляється в інтересі у засвоєнні та накопиченні знань, умінь, навичок і досвіду. Розширення кругозору, ерудиції, освіченості, у свою чергу, націлені на зміну статусу, ускладнення функцій професійної діяльності, на перспективи і трансформацію, а також виступають основою для досягнення самоствердження. Спостерігається, що успіхи та визнання у сфері професійної і соціальнокультурної діяльності детермінують динамічну позитивну зміну

особистісних якостей. Крім цього компетентна людина проявляє ініціативу і готовність поділитися досвідом, навчити ще когось і одночасно цінує бажання іншої сторони передати все краще їй.

Основною метою формування професійного сучасного фахівця є формування в нього не тільки ключових компетентностей, а і здатності вільно орієнтуватися у сучасному інформаційному просторі, накопичувати теоретичні знання і ефективно використовувати їх у подальшій професійній діяльності на іноземній мові.

Невід'ємною частиною професійної компетентності має бути вільне володіння комунікативними навичками для роботи в міжнародному середовищі, здійснення ефективної комунікативної взаємодії іноземною мовою, підготовка аналітичних документів на основі іншомовних джерел інформації, здатність аналізувати зарубіжні наукові дослідження у конкретних ситуаціях професійної діяльності.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На підставі аналізу наукових праць визначено, що інформаційно-аналітична компетентність при вивченні іноземної мови відображає готовність і здатність здобувачів вищої освіти застосовувати інформаційно-аналітичні знання, вміння, навички у сукупності з їх знаннями іноземної мови під час роботи з інформацією різних видів і форм представлення, а також здатність оцінювати, зберігати, аналізувати, інформацію іноземною мовою з метою отримання якісно нового знання для прийняття відповідальних рішень у майбутній професійній діяльності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в дослідженні теми оптимізації процесу навчання студентів іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятимуть формуванню умінь і навичок використання іноземної мови в ситуаціях, які моделюють різні умови майбутньої професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Асоянц П. Г., Іванова О. О. Методичні переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування англомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності. *Збірник наукових праць Київського національного лінгвістичного університету. «Теоретичні питання культури, освіти та виховання»*. Київ: Вид-во КНЛУ, 2014. № 49. С.90-97.
2. Бескровний О., Тернов С. Особливості формування інформаційно-аналітичної компетентності правників. *Витоки педагогічної майстерності*. Сер.: Педагогічні науки. 2016. Вип. 18. С. 15–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2016_18_5 (дата звернення: 09.01.2019).
3. Костенко Н. І. Специфіка іншомовної підготовки студентів ВНЗ економічного профілю. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2012. № 6. С. 67–70.
4. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи* / за заг. ред. О. В. Овчарук. К. : К.І.С., 2004. С. 64–71. (Б-ка з освітньої політики).
5. Прадівляний М. Г. Формування професійно-спрямованої іншомовної компетентності фахівців технічних і економічних спеціальностей засобами сучасних інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Микола Григорович Прадівляний. Вінниця, 2006. 274 с.
6. Савченко І. М. Розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів: дефінітивна характеристика основних понять. *Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки, перспективи*: зб. наук. пр. 2013. № 3 (3). С. 138–152. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/2840/> (дата звернення: 27.01.2019).
7. Садохин А. П. Межкультурная компетентность: сущность и механизмы формирования: автореф. дисс. на соиск. ученой степени д-ра культурологии: 24.00.01 / Александр Петрович Садохин. – М., 2008. – 40 с.
8. Северіна Т. Іншомовна професійна підготовка майбутніх педагогів в умовах запровадження нового державного стандарту. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 9 (1). С. 274–280. Хуторской А. В. Ключевые компетентности как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58 – 64.
9. Черній Л. В. Компетентнісний підхід у фаховій підготовці майбутніх учителів іноземної мови в університетах США: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / Л. В. Черній. – Тернопіль, 2011. – 20 с.
10. Шевченко В. М. Інформаційно-аналітична компетентність як складова частина професійної підготовки фахівців з обліку та оподаткування. *Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]*. Сер.: Педагогічні науки. 2017. Вип.77(2).С.137–141.URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2017_77%282%29__27
11. Ягупов В. В. Інформаційно-аналітична компетентність керівників ПТНЗ як основа моніторингу розвитку системи професійно-технічної освіти. Моніторинг розвитку професійно-технічної освіти: метод. реком. / за ред. Т. В. Волкової. С. 38–51. URL: http://lib.iitta.gov.ua/8034/1/MONITIRONG_PTO.pdf.

References

1. Asoyants P.G, Ivanova O.O. Metodichni perevahy vykorystannya informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy u protsesi formuvannya anhlomovnoyi profesiiyno oriyentovanoyi leksychnoyi kompetentnosti. [Methodological advantages applying information and

communication technologies, using English, working in practice.] Zbirnyk naukovykh prats' Kyivskoho natsional'nogo lnhvistychnoho universytetu. «Teoretychni pytannya kul'tury, osvity ta vykhovannya». Kyiv: Vyd-vo KNLU, 2014. № 49. S.90-97 (in Ukrainian)

2. Beskrovnyy O., Ternov S. Osoblyvosti formuvannya informatsiyno-analitychnoyi kompetentnosti pravnykiv. Vytoky pedahohichnoyi maysternosti .[Features of formation of information-analytical competence of lawyers] Ser.: Pedahohichni nauky. 2016. Vyp. 18. S. 15–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2016_18_5 (data zvernennya: 09.01.2019). (in Ukrainian)

3. Kostenko N. I. Spetsyfika inshomovnoyi pidhotovky studentiv VNZ ekonomichnoho profilyu. [Specificity of foreign language training of students of higher educational institutions of economic profile] Zbirnyk naukovykh prats' Khmel'nyts'koho instytutu sotsial'nykh tekhnolohiy Universytetu «Ukrayina». 2012. № 6. S. 67–70. (in Ukrainian)

4. Pometun O. I. Dyskusiya ukrayins'kykh pedahohiv navkolo pytan' zaprovadzhennya kompetentnisnoho pidkhodu v ukrayins'kiy osviti. [Discussion of Ukrainian educators on the issues of introduction of competence approach in Ukrainian Education] Kompetentnisnyy pidkhid u suchasniy osviti: svitovyy dosvid ta ukrayins'ki perspektyvy / za zah. red. O. V. Ovcharuk. K. : K.I.S., 2004. S. 64–71. (B-ka z osvith'oyi polityky) (in Ukrainian)

5. Pradivlyannyi M. H. Formuvannya profesiyno-spryamovanoyi inshomovnoyi kompetentnosti fakhivtsiv tekhnichnykh i ekonomichnykh spetsial'nostey zasobamy suchasnykh informatsiynykh tekhnolohiy [Formation of professionally directed foreign language competence of specialists of technical and economic specialties by means of modern information technologies] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Mykola Hryhorovych Pradivlyannyi. Vinnytsya, 2006. 274 s. (in Ukrainian)

6. Savchenko I. M. Rozvytok informatsiyno-analitychnoyi kompetentnosti pedahohichnykh pratsivnykiv profesiyno-tekhnichnykh navchal'nykh zakladiv: definityvna kharakterystyka osnovnykh ponyat [Development of information and analytical competence of pedagogical staff of vocational schools: a definitive characteristic of basic concepts]. Modernizatsiya profesiynoyi osvity i navchannya: problemy, poshuky, perspektyvy: zb. nauk. pr. 2013. № 3 (3). S. 138–152. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/2840/> (data zvernennya: 27.01.2019) (in Ukrainian)

7. Sadokhin A. P. Mezhekul'turnaya kompetentnost': sushchnost' i mekhanizmy formirovaniya [Intercultural competence: the essence and mechanisms of formation]: avtoref. diss. na soisk. uchenoy stepeni d-ra kul'turologii: 24.00.01 / Aleksandr Petrovich Sadokhin. – M., 2008. – 40 s. (in Russian)

8. Severina T. Inshomovna profesiyna pidhotovka maybutnikh pedahohiv v umovakh zaprovadzhennya novoho derzhavnogo standartu [Foreign language professional training of future teachers in the conditions of introduction of the new state standard] Problemy pidhotovky suchasnogo vchytelya. 2014. № 9 (1). S. 274–280. Khutorskoy A. V. Klyuchevye kompetentnosti kak komponent lychnostno-oryentirovannoy paradyhmy obrazovannya / A. V. Khutorskoy // Narodnoe obrazovanye. – 2003. – № 2. – S. 58 – 64 (in Ukrainian)

9. Cherniy L. V. Kompetentnisnyy pidkhid u fakhoviy pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv inozemnoyi movy v universytetakh SSHA [Competency Approach in Professional Training of Future Foreign Language Teachers at US Universities]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: spets. 13.00.04 / L. V. Cherniy. – Ternopil', 2011. – 20 s. (in Ukrainian)

10. Shevchenko V. M. Informatsiyno-analitychna kompetentnist' yak skladova chastyna profesiynoyi pidhotovky fakhivtsiv z obliku ta opodatkovannya. [Information-analytical competence as an integral part of professional training of accounting and tax specialists] Zbirnyk naukovykh prats' [Khersonskoho derzhavnogo universytetu]. Ser.: Pedahohichni nauky. 2017. Vyp.77(2).S.137–141.URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2017_77%282%29_27(in Ukrainian)

11. Yahupov V. V. Informatsiyno-analitychna kompetentnist' kerivnykiv PTNZ yak osnova monitorynhu rozvytku systemy profesiyno-tekhnichnoyi osvity. [Information-analytical competence of VET managers as a basis for monitoring the development of vocational education system] Monitorynh rozvytku profesiyno-tekhnichnoyi osvity: metod. rekom. / za red. T. V. Volkovoyi. C. 38–51. URL: http://lib.iitta.gov.ua/8034/1/MONITIRONG_PTO.pdf (in Ukrainian).

Larysa Maksymchuk. Information-analytical competence of future specialists in the process of learning a foreign language.

The article deals with professional-analytical competence as a component of the professional competence of a future specialist in learning a foreign language. Increasing requirements in the professional training of specialists, current trends in the development of education in the direction of independent cognitive activity of the subjects of the educational process, the need of informatization of the educational process, formation of analytical qualities of the future and fluency in foreign language in processing information determines the need for the development of information and analytical competences during the study of a foreign language. The concept of "information-analytical competence" as a scientific and pedagogical approach has become especially relevant in connection with the formation of modern informational society. The studies of scientific sources indicate the not a unified view of the concept of "information-analytical competence" among researchers. Depending on the characteristics of the professional activities of professionals of different professions, preferences are given to concepts: information or analytical competence. Information-analytical competence of a future specialist in learning of a foreign language as a component of their professional competence reflects the willingness and ability of future specialists to apply information-analytical knowledge, skills in combination with their personal qualities by working with information of different kinds, knowledge of the informational culture norms, ability to select and process of foreign language information, ability to classify and organize information in a foreign language, ability to use and present the received foreign language information in further professional activities, as well as the ability to independently improve professional skill's level of command in a foreign language. The formation of the information-analytical competence of specialists is influenced by the potential of a knowing of a foreign language, the specifics of the educational process of preparing students of different directions of study. An essential part of the professional competence of a future specialist, not depend of their fields of training, is a free knowledge of communication skills to work in an international environment, effective communication in a foreign language, study of analytical documents based on a foreign-language sources of information, ability to analyze foreign authentic scientific research in order to use their results in specific situations of professional activity. The results of the analysis of modern domestic and foreign literature have made the possibility to establish that the problem of formation of information-analytical competence in the processing information in a foreign language by specialists of different training directions is relevant.

Key words: information-analytical competence; professional competence; foreign language information; foreign language; training direction; future specialist; HEI.